

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Benš

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 10

Určeno pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Praha 13. prosince 1979

J. Hrnčíř

Č. j.: 196/79
Počet listů: 18
Počet výtisků: 26
Den vydání: 14. prosince 1979

O B S A H

1. Informace o politické situaci v krajích
 2. První poznatky o ohlasech veřejnosti na
14. zasedání ÚV KSČ
 3. Některé poznatky o propagandistickém zabezpe-
čení výměny členských legitimací KSČ
 4. Některé poznatky instruktorů ÚV KSČ k proble-
matice práce SSM v krajích
-

1. Informace o politické situaci v krajích

Politickou situaci v posledním období ovlivňuje jak vnější politické klima, zejména soustředěné úsilí SSSR o odzbrojení a mezinárodní uvolnění, tak i vnitřní podmínky, pro které je charakteristická vysoká aktivita pracujících za zabezpečení celoročních hospodářských úkolů. Plnění plánu pro letošní rok je středem pozornosti stranických orgánů a organizací. V některých podnicích a závodech byly uskutečněny stranickoekonomické konference, byly organizovány aktivity pracujících, porady a semináře stranického aktivu, jejichž cílem bylo využít rezervy v naplňování plánu, vytvořit tak optimální podmínky pro dobrý vstup do roku 1980 a zajištění plánovaných záměrů v posledním roce šesté pětiletky. V této souvislosti je věnována velká pozornost přípravě zasedání krajských a okresních výborů strany, která budou aplikovat na konkrétní podmínky závěry 14. zasedání ÚV KSČ. Na základě usnesení předsednictva ÚV KSČ jsou připravovány členské schůze základních organizací strany v lednu a únoru 1980. V návaznosti na zabezpečování zejména hospodářské politiky strany je přitom kladen důraz na vyhodnocení výměny členských legitimací KSČ. Celkovou politickou situaci a názorovou hladinu lidí ovlivňuje do určité míry i úroveň zásobování předvánočního trhu.

x

Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že úsilí stranických, hospodářských, státních orgánů a organizací vyrovnat se s úkoly plánovanými na letošní rok přináší konkrétní výsledky. Iniciativa pracujících je stále více zaměřována na splnění kvantitativních i kvalitativních ukazatelů plánu. Větší pozornost je věnována snižování výrobních nákladů, efektivnějšímu využívání základních fondů apod. O úsporách energie svědčí poznatky ze všech krajů ČSSR. Například v okrese Kutná Hora /Středočeský kraj/ bylo do konce září letošního roku uspořeno v podnicích řízených národními výbory 4 milióny kWh elektrické energie, 600 tun uhlí, 20 tun topných olejů, 80 tun mazutu, 12 tisíc kubických metrů svítiplynu a v domácnostech 2 milióny kWh elektřiny. Podobné příklady je možné uvést z dalších krajů.

Racionalizací práce a využíváním stávajících rezerv bylo dosaženo některých výrazných úspěchů. Například v n. p. VSŽ Košice byla 30. 11. 1979 zapálena vysoká pec č. 2. Podařilo se tak splnit jedno z usnesení 12. zasedání ÚV KSČ a vytvořit světový rekord rekonstrukce pece za 115 dní. Na jejím úspěšném průběhu se podílelo 37 domácích a 12 zahraničních dodavatelských podniků. Koncem listopadu splnili úkoly v exportu do kapitalistických zemí v n. p. Kovohutě Velvary /Středočeský kraj/ a plán exportu do SSSR pracující mělnického závodu České loděnice, kteří ze závodu vyexpedovali vlak s 21 vagóny s díly korečkového bagru KB 400-180. Celoroční úkol v ražbě chodeb splnil kolektiv s. Březiny na Dole Ostrava - závod Jeremenko /Severomoravský kraj/ a navíc vyrazí ještě 80 m chodeb. Pracující karosářského montážního závodu Tatra Kopřivnice za pomoci mimořádných směn již překračují celoroční plán dodávek náhradních dílů. Splnění úkolů celé šesté pětiletky oznámil kolektiv horníků - razičů z Dolu čsl. armády v Karviné. Vyrazil 12 660 m důlních chodeb. Do konce pětiletky se zavázal vyrazit ještě 3 000 m. V n. p. Gemerské celulózky a papírny Gemerská Hôrka /Východoslovenský kraj/ splnili 28. listopadu 1979 plán ve výrobě bělené celulózy a navíc jí dodají za 1 300 000 Kčs. Pracující SEZ Krompachy se s exportními úkoly vypořádali k 26. 11. 1979. Do konce roku vyvezou do zahraničí výrobky v hodnotě 100 miliónů frankokorun.

O problémech, které se při plnění plánovaných úkolů koncentrují do posledních měsíců letošního roku, svědčí konkrétní příklady z jednotlivých krajů. Zvláště se týkají nedostatečné kapacity železniční dopravy, materiálně-technického zásobování, dodavatelsko-odběratelských vztahů apod. Například v posledním období došlo v Západočeském kraji ke zhoršení situace v pokrývání sokolovské uhelné pánve vagóny, v odvozu a dovozu zásilek zboží. Tuto situaci komplikují jednotlivé podniky a závody, které na závěr roku "šturmuji" a snaží se tak splnit své úkoly. Za daného stavu nejsou hlavní tratě schopny zejména při vysokém nárůstu tranzitu včas přepravit požadovaný počet vlaků.

Podle zpráv krajských /městských/ výborů strany se o ekonomických problémech, zejména o nerovnoměrném plnění plánu vlivem nedostatku materiálu a surovin hovořilo na mnoha členských schůzích. Například v Severomoravském kraji v n. p. Tesla Rožnov byly v této souvislosti vzneseny připomínky, že kvalifikovaní dělníci jsou přeřazováni na méně kvalifikovanou práci, což se odráží i v politické atmosféře na jednotlivých pracovištích.

x

Krajské /městské/ a okresní výbory strany věnují v současném období zvýšenou pozornost zásobování vnitřního trhu. Na jednání svých orgánů kontrolují plnění již dříve přijatých opatření, zejména dbají na to, aby státní orgány, výrobní a obchodní organizace udělaly maximum pro uspokojování poptávky obyvatelstva před vánočními svátky. Z podrobných zpráv krajských /městských/ výborů strany, které byly v posledním období ústřednímu výboru předány vyplývá, že co do množství je relativně dostatek zboží, ale chybí celá řada druhů výrobků, nebo jejich sortimentní skladba, na což bylo upozorňováno většinou již v průběhu roku. Není například uspokojována poptávka u mandlí, lískových jader, sušeného ovoce, rozinek, konzumního kakaového prášku a nápojů, fazolí, čočky, fíků, jahodových a meruňkových kompotů, červených révových vín, neslazeného kondenzovaného mléka, medu, plnotučného mléka, tvrdých sýrů a sýrů s vyšším procentem tučnosti. Ze Středočeského kraje je uváděno, že maso je na trhu převážně vepřové, hovězí je dodáváno do nemocnic, škol, závodů veřejného stravování a jen v krácené míře do obchodů. V Bratislavě není uspokojena poptávka po hovězím mase a některých druzích uzenin. Neplní se dodávky balíčkového masa, baleného vepřového sádla i některých masových konzerv. Obdobné problémy jsou i v dalších krajích. V obchodních organizacích uskutečňují přijatá opatření, aby tyto nedostatky byly překlenuty vyššími fondy drůbeže. Prodej vánočních kaprů je zajištěn v dostatečném množství. Nebude plně kryta poptávka u mořských ryb, zvláště u file. U ovoce z domácí úrody i jižního ovoce bude v převážné míře zájem spotřebitelů uspokojen.

Ze zpráv krajských /městských/ výborů dále vyplývá, že se na trh dostává celá řada novinek a inovovaných výrobků u průmyslového zboží. Vánoční trh je obohacen zvláště u textilu, látek, pánské i dámské konfekce, koberců a dekoračních látek. Požadované nedostatkové druhy zboží v jednotlivých skupinách se však přesouvají i do předvánočního období. Projevuje se to v sortimentu ložních tkanin, hlavně povlaků, prostěradel a sypkovin, vlněných přikrývek Larisa a Leakra. V jednotlivých krajích není trh plně pokryt podlahovou krytinou a některými druhy koberců. Požadavky spotřebitelů nejsou uspokojovány u pleteného bavlněného ošacení a prádla, teplákových souprav pro dospělé i děti, bavlněného punčochového zboží včetně punčochových kalhot, zimních flanelových košil, denního i nočního prádla, u bavlněného i vlněného ošacení pro kojence. Nedostatkové zůstávají oteplovačky, bundy silon, kalhoty tesil, tvíd, levnější zimní pláště, manšestrová konfekce, některé výrobky z kožešin, velurové pláště, v některých krajích i klobouky a čepice. Je stálý nedostatek levnější zimní a pracovní obuvi, pánské i dětské sportovní a dámské celoroční společenské obuvi.

Citelný nedostatek je u barevných televizorů /například v Severomoravském kraji je nabídka nižší o 15,5 mil. Kčs oproti stejnému čtvrtletí minulého roku/. Dále chybí dárkové zboží ze skla a porcelánu, vánoční ozdobné sklo, šicí stroje, jízdní kola, kamna na tuhá paliva, hliníkové a nerez nádobí i příbory, roboty, mixery, kávomlýnky, elektrické spotřebiče jako akumulární kamna, dvouplotýnkové vařiče apod. Malý sortiment je v nábytku. Jeho zásoby jsou v obchodech ve většině krajů značně vyčerpány v důsledku zvýšeného letního prodeje a nejsou předpoklady pro splnění plánovaných dodávek. Na trhu nejvíce scházejí obývací pokoje, stěny většiny druhů, čalouněné soupravy, sektorový nábytek, kompletní dětské pokoje.

Zprávy z krajů také upozorňují na to, že u některých druhů drobného zboží není kryta poptávka hlavně po mechanických, hudebních, plyšových a nafukovacích hračkách, dřevěných stavebnicích, šlapacích

autech a dalších. Rozsah dodávek v těchto druzích je nižší než v minulém roce. Ve sportovních potřebách není uspokojena poptávka u hokejek, krasobruslí, lyží v nižších cenách, lyžařského bezpečnostního vázání, saní, hokejových i krasobruslařských kompletů. V drogistickém zboží se zhoršuje stav v dodávkách saponátů, jsou kráceny objednávky na mycí pasty, je nedostatek zubních past, dekorativní kosmetiky, fotopotřeb, jako filmů, zvětšovacích přístrojů, projekčních pláten apod. Nebude uspokojena poptávka ani u vánočních svíček, ozdob a prskavek. Zásobování léky a zdravotnickým materiálem se od počátku tohoto roku neustále zhoršuje. Požadavky okresních skladů jsou výrobními podniky kráceny nebo nejsou vůbec přijaty. Dárkové zboží v prodejnách klenotů je dostatečně kryté u pánských hodinek, stříbrných prstenů a jen částečně u zlatého zboží. Nedostatek je dámských hodinek, hlavně z dovozu, alpakového zboží, zlatých a stříbrných šperků.

x

Úroveň zásobování vánočního trhu ovlivňuje do určité míry i názorovou hladinu lidí. V této souvislosti se vyskytují různé fámy a názory zejména o stavu naší ekonomiky a o důsledcích, které z toho vyplývají. Například v Severomoravském kraji v okresech Frýdek-Místek, Olomouc, Opava, Přerov, Šumperk, v Ostravě-městě, v Praze 1 /Praha-město/, v Prachaticích /Jihočeský kraj/ a v jednotlivých okresech dalších krajů se objevují fámy o připravované měnové reformě. Ze zpráv většiny krajských výborů strany dále vyplývá, že se zejména s blížícím se novým rokem 1980 vyskytují názory o velkém rozsahu cenových úprav potravinářského ale i dalšího zboží. V této spojitosti například v Jihočeském, Severomoravském a v dalších krajích se hovoří o zvýšení platů a "zmrazení" vkladů ve spořitelnách. Mezi důchodci v okrese Plzeň-jih /Západočeský kraj/ se vyskytují fámy o tom, že u některých základních druhů potravin bude zaveden přidělový systém apod.

Uvedené i další fámy a názory se projevují například ve vývoji hotovostních obrátů ve spořitelnách. V jihočeské Ústřední krajské pobočce České státní spořitelny bylo od 26. 11. do 30. 11. v roce 1977 vloženo

3 400 000 a vybráno 5 700 000 Kčs. V roce 1978 si uložili občané 2 700 000 a vybrali 5 400 000 Kčs. V letošním roce bylo vloženo 3 300 000 a vybráno 8 810 000 Kčs. V Ostravě je ve srovnání se stejným obdobím loňského roku výběr vkladů větší o 31 300 000 Kčs. Z tohoto ale i dalších krajů uvádějí, že jsou skupovány především výrobky ze zlata, nábytek, ložní prádlo, televizory atd. a některé druhy potravin. Například v Západočeském a Severomoravském kraji se místy zvyšuje nákup rýže.

Názory a fámy, které krajské a okresní výbory strany zaznamenaly, nemají podle jejich zpráv vliv na pracovní aktivitu. Potvrzuje to skutečnost, že u většiny lidí převládá snaha vyrovnat se s letošními úkoly. Stranické orgány a organizace přijímají potřebná opatření, která se například v Severomoravském kraji projevují v tom, že nesmyslnost fám a vyskytujících se nepodložených názorů je vysvětlována na členských schůzích základních organizací. Zároveň je požadováno, aby se rozšířeným fámám ofenzivněji čelilo ve sdělovacích prostředcích.

2. První poznatky o ohlasech veřejnosti na 14. zasedání ÚV KSČ

V popředí pozornosti komunistů i bezpartijních jsou výsledky 14. zasedání ÚV KSČ. První poznatky ukazují, že přijaté závěry jsou přijímány pozitivně. Oceňuje se, že ústřední výbor na základě reálného hodnocení ukazuje postup vpřed, jak v oblasti plnění hospodářských úkolů, tak v udržení vysoké životní úrovně obyvatelstva.

V Jihomoravském, Západočeském, Středočeském, Východočeském kraji a dalších byl největší zájem o závěrečné slovo soudruha Gustáva Husáka. Pozitivně je hodnoceno, že v něm byla potvrzena jistota v oblasti životní úrovně a souhlasí se s tím, že je nutno plnit stanovené úkoly v roce 1980 na všech úsecích a stupních řízení. Jeho vystoupení přináší uklidnění zvláště k projevujícím se fámám. Kladně je přijímáno a podporováno stanovisko ÚV KSČ k mírové iniciativě Sovětského svazu.

Z předložených informací krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že někteří občané očekávali ve zprávě P ÚV KSČ kritičtější hodnocení stávajících nepořádků v ekonomice, zvláště vyvozování konstruktivních závěrů. Například v Elektrárně Tisová, Palivovém kombinátu Vřesová, Pozemních stavbách Karlovy Vary /Západočeský kraj/ a v dalších očekávali, že zpráva P ÚV KSČ bude kritičtější a adresnější, zejména ve směru řešení problémů, které se projevují v národním hospodářství. Čekaly se příklady rázného postupu, případně kádrové změny, jmenovitá kritika ministerstev a VHJ v takovém duchu, jako na zasedání ÚV KSSS /referát s. Brežněva/. V n. p. Škoda Plzeň se hovoří o tom, že nárůst úkolů pro rok 1980 je neúměrně velký vzhledem k trvajícím problémům a k současnému stavu řízení.

V Severočeském kraji je uváděno, že bylo očekáváno otevřenější jednání s uvedením funkcionářů centrálních orgánů, kteří mají podíl na současném stavu naší ekonomiky. Bylo poukazováno na to, že ve zprávě se jmenovala pouze ministerstva, nikoliv ministři a jednotliví vedoucí pracovníci, že se konkrétně nehovořilo o snížení administrativního aparátu. V okresech Pelhřimov, Tábor a Český Krumlov /Jihočeský kraj/ se předpokládá, že dojde ke zlepšení dodavatelskoodběratelských vztahů.

3. Některé poznatky o propagandistickém zabezpečování výměny členských legitimací KSČ

/ze zpráv krajských /městských/ výborů strany a poznatků oddělení propagandy a agitace ÚV KSČ/

Propagandistické zabezpečování výměny členských legitimací KSČ vycházelo z usnesení ústředního výboru KSČ a jeho orgánů, která k výměně členských legitimací KSČ byla přijata koncem loňského roku. Jeho obsah byl zaměřen tak, aby účinně napomáhal k dalšímu upevnění revolučního charakteru strany, ke zvýšení významu a vážnosti členství v Komunistické straně Československa, k růstu aktivity, odpovědnosti a kázně komunistů, k posílení akceschopnosti základních organizací strany a jejich prostřednictvím k mobilizaci sil státních, hospodářských a společenských orgánů a organizací, všech článků politického systému naší socialistické společnosti pro důsledné plnění úkolů hospodářské a kulturní výstavby, stanovených XV. sjezdem KSČ.

Sledoval i tu skutečnost, aby se za rozhodující úkol v období příprav i průběhu výměny členských legitimací považovalo rozvíjení aktivní politickovýchovné práce k objasňování a pochopení významu a cílů výměny. Proto důležité místo v této činnosti měly otázky leninského stylu práce a významu členství v KSČ, objasňování úlohy strany při budování rozvinuté socialistické společnosti a další otázky vedoucí k mobilizaci sil strany a pracujících k angažovanému a důslednému uskutečňování politiky KSČ.

Na ÚV KSČ se uskutečnil seminář lektorské skupiny teorie a praxe výstavby strany. Jeho cílem bylo připravit a vyzbrojit ideologický aktiv strany pro propagandistickou činnost v souvislosti s výměnou členských legitimací KSČ. Za tímto účelem byly na tomto semináři předneseny čtyři přednášky, určené ústředním výborem strany, které byly zároveň vytištěny v nakladatelství Svoboda.

Obdobné semináře proběhly v měsících únoru a dubnu 1979 ve všech krajích a okresech. Napomohly k pochopení a prosazení ideově-

politických cílů výměny členských legitimací KSČ, o čemž svědčí i diskuse na těchto seminářích. Její obsah lze na základě podkladů z jednotlivých KV KSČ shrnout do následujících obsahových okruhů.

V ekonomické oblasti byla diskuse zaměřena:

- na zdokonalení práce výborů, zejména na účinnější uplatňování práva kontroly ve výrobních podnicích a závodech a to v souvislosti se zabezpečováním a plněním hospodářského programu XV. sjezdu KSČ a s řešením výpadků ve výrobě na počátku letošního roku;
- k většímu působení členů strany ve společenských organizacích Národní fronty /především v ROH a SSM/, na podněcování iniciativy pracujících k plnění úkolů hospodářského plánu a ke zvýšení jejich podílu při ekonomické výchově pracujících;
- k otevřené kritice nedodržování pracovní doby, plýtvání surovinami a materiálem, elektrickou energií apod.;
- na přísné dodržování stranické disciplíny a vyžadování plné odpovědnosti hospodářských pracovníků za plnění ekonomických úkolů.

V oblasti vnitrostranické práce:

- na kvalitnější výběr kandidátů strany, především s orientací na děti z komunistických rodin a členy SSM a na jejich kvalitnější ideově-politickou i prakticko-politickou přípravu plněním dlouhodobých i krátkodobých konkrétních úkolů;
- k potřebě širšího rozvinutí masové politické práce, vedoucí k větší mobilizaci a angažovanosti všech pracujících při zabezpečování celospolečenských zájmů;
- na rovnoměrné ukládání stranických úkolů a na uplatňování zásady kolektivnosti ve stranickém vedení;
- na důslednější řízení stranických skupin výbory ZO KSČ;
- na správný přístup ke stranickým povinnostem a jejich uplatňování v konkrétních podmínkách působnosti základních organizací, aktivizaci

funkcionářského aktivu při zajišťování úkolů, ofenzivnější přístup členů strany při plnění současných politických a ekonomických úkolů, na uplatňování a prohlubování stranické kontroly.

K objasňování a plnění ideově-politických cílů výměny legitimací byly používány i další formy ideologické práce. Zařazení mimořádných témat týkajících se výměny členských legitimací do všech útvarů stranického vzdělávání a kursů krajských a okresních politických škol umožnilo na konkrétních zkušenostech krajských, okresních výborů i základních organizací znovu zvýraznit význam členství v KSČ a odpovědnost komunistů za plnění politiky strany. Důraz byl kladen na pochopení cíle a smyslu pohovorů, na způsob aktivizace jednotlivých členů, na jejich práva a povinnosti v souladu s prohlubováním vedoucí úlohy strany v naší společnosti i na nutnost plnění konkrétních úkolů, které pro dané pracoviště nebo místo bydliště vyplývají ze závěrů XV. sjezdu KSČ. To se projevilo i v přístupech jednotlivých členů k vlastním pohovorům. Zejména starší soudruzi na základě svých zkušeností z celé historie strany a jejího zápasu přicházeli s řadou námětů, jak zlepšit činnost organizace. Každý čtvrtý komunista při pohovoru vyhlásil osobní závazek.

Kladnou úlohu v prosazování ideově-politických cílů výměny členských legitimací sehrávají prostředky masové informace a propagandy. V Rudém právu, Životě strany i v jiných ústředních denících a časopisech jsou pravidelně zveřejňovány články týkající se této problematiky. Nejinak je tomu i v krajích a okresech. Například v průběhu šesti měsíců vyšlo na stránkách jihomoravské Rovnosti na 70 článků. Shrnovaly poznatky z dosavadního průběhu zabezpečování výměny legitimací, přinášely zkušenosti z práce stranických orgánů a organizací a tím napomáhaly i ke zvyšování účinnosti práce základních organizací strany.

Obdobně jsou využívána i krajská rozhlasová a televizní studia. Plzeňský rozhlas například věnuje výměně členských legitimací každý týden 1 - 2 relace. Byl to např. rozhovor s vedoucím politickoorganizačního oddělení KV KSČ o zkušenostech z průběhu výměny. Krajská redakce slovenské televize v Banské Bystrici vysílá relace o práci a profilech komunistů apod.

Potřebě prosazení ideově-politických cílů výměny členských legitimací je podřízena i ediční činnost krajských a okresních výborů. V různých Zpravodajích a Informátorech, které krajské a okresní výbory vydávají na pomoc funkcionářskému aktivu, jsou zveřejňovány články, zabývající se výměnou členských legitimací. Například v Rukověti funkcionáře, pravidelném měsíčním bulletinu, který vydává jihočeský KV KSČ pro funkcionářský aktiv a základní stranické organizace, byla zavedena rubrika "Naplnit ideově-politické cíle výměny členských legitimací", která přináší poznatky z upevňování leninského charakteru strany, z využívání zkušeností komunistických stran socialistických zemí, zejména KSSS i z práce stranických orgánů a organizací kraje.

Ideově-politické zaměření výměny členských legitimací se promítlo i do stanovisek okresních výborů k práci základních organizací strany. V nich je kladen důraz na zkvalitňování úrovně stranického vzdělávání, na větší osobní odpovědnost komunistů za celkový rozvoj ideologické práce i za své vlastní vzdělávání. Okresní výbory strany ve svých stanoviscích ukládají stranickým organizacím, aby vypracovaly konkrétní opatření ke zlepšení politicko-výchovné práce, ke zvýšení její kvality a efektivnosti, ke zdokonalení metod a forem propagandy a agitace, vyžadují od nich důsledné odstraňování přetrvávajících nedostatků. Tak dosavadní průběh výměny legitimací vytváří předpoklady, aby ideologická práce lépe odpovídala současným požadavkům a úkolům, především v ekonomice, aby měla kvalitativně vyšší úroveň.

Využití různých forem ideologického působení přispělo ke zkvalitnění práce základních organizací, k překonání některých stereotypů v jejich činnosti. Projevuje se věcnost v jednání stranických organizací na základě hlubších rozborů situace, konkrétnost a adresnost v přijímaných usneseních i v ukládaných stranických úkolech. Roste pozornost výchově komunistů, zejména mladých členů a kandidátů strany, jejich práci, aktivitě ve společenských organizacích Národní fronty, především v SSM a ROH.

Přesto se však stále ještě v rozvíjení stranické propagandy i agitace projevují některé slabiny. Na základě získaných zkušeností se ukazuje, že stranickou propagandu a agitaci bude třeba v nastávajícím období směřovat k tomu:

- aby více přispívala k vytváření ovzduší náročnosti na pracovištích, k růstu odpovědnosti vedoucích pracovníků za důsledky nesprávné řídicí a organizátorské činnosti ve výchově pracujících;
- aby účinně každodenně ovlivňovala politické postoje pracujících v zápase za splnění současných, zejména ekonomických úkolů a upevňovala jejich odolnost vůči nepřátelským ideologiím a různým fámám;
- aby aktivně reagovala na projevy rutinérství a zastaralého způsobu myšlení při plnění hospodářských úkolů a více objasňovala úkoly hospodářského plánu a nutnost tvorby zdrojů jako rozhodujícího předpokladu realizace sociálně ekonomického programu. V tomto směru je potřebná její orientace na efektivnost výroby a kvalitu práce, úsporu surovin, energie, materiálů i její reagence na vnější vlivy, na ztížené podmínky plnění šesté pětiletky;
- aby napomáhala stranickým organizacím více si osvojovat leninský styl práce a prohlubovat tak vedoucí úlohu strany v podmínkách jejich působnosti.

Dosavadní poznatky z průběhu výměny členských legitimací potvrzují, že její propagandistické zabezpečování napomáhá k pochopení a naplňování ideových a politických cílů výměny a k prohloubení jednoty politickoorganizátorské a ideologické práce stranických orgánů a organizací a zároveň ovlivňuje úroveň ideologické práce, vede k posílení její komplexnosti a tím i jejího vlivu na řešení všech důležitých úkolů života naší společnosti.

4. Některé poznatky instruktorů ÚV KSČ k problematice práce SSM v krajích

Z písemných zpráv instruktorů ÚV KSČ vyplývá, že stranické orgány a organizace věnují činnosti svazácké organizace soustavnou pozornost. Okresní výbory KSČ projednaly kádrovou i obsahovou přípravu výročních členských schůzí a okresních konferencí SSM. Na všech konferencích vystoupili vedoucí tajemníci OV KSČ, na výročních schůzích předsedové CV KSČ, ZO KSČ a mnohde i zástupci OV KSČ. Stejná péče byla věnována přípravě a průběhu krajských konferencí SSM, kterými se zabývala předsednictva KV KSČ. V krajích jsou rozpracovány a postupně se realizují závěry II. sjezdu SSM. Soustavná pozornost a vliv strany přináší postupně dobré výsledky.

Socialistický svaz mládeže dosáhl pozitivních výsledků v rozvoji pracovní iniciativy mládeže zaměřené na vyrovnávání ztrát vzniklých počátkem letošního roku, při organizování akcí Zenit, Reflektor mladých, letní aktivity studentů, Mládež Prahy šesté pětiletce apod. V Severomoravském kraji se daří uvádět do života nová hnutí, např. Zkušenosti hrdinů socialistické práce, uplatňování sovětských metod apod. Ve Středočeském kraji bylo uskutečněno 2 000 besed s představiteli a zástupci stranických orgánů a organizací, poslanci, předními sportovci, kulturními pracovníky apod. s účastí 75 000 mladých lidí. Mezi svazáky měly značný ohlas a byly provázeny živou diskusí. V současné době se jejich připomínky zpracovávají a vyhodnocují. Získané poznatky budou využity při přípravě plenárních zasedání KV a OV KSČ k otázkám mládeže.

Současně se však projevují v činnosti svazáckých organizací i nedostatky. Spočívají zejména ve formálnosti v práci, malém vlivu na neorganizovanou mládež a nedocenění ideově-výchovné práce ZO SSM. Počty a kvalita lektorů neodpovídají potřebám a např. v Jihomoravském kraji spočívá školení v tom, že se ve většině základních organizací čtou brožury k jednotlivým tématům. Vyskytují se problémy s účastí svazáků na různých oslavách a dalších politických

akcích. Nedaří se prosazovat nejlepší členy SSM odborně a politicky připravené do odpovědných hospodářských funkcí.

Názorovou hladinu mladých lidí charakterizují instruktoři ÚV KSČ ve svých zprávách takto: U převážné většiny svazáků je zájem podílet se aktivně na rozvoji socialistické společnosti, přispívat k uskutečňování politiky strany a zvyšovat autoritu SSM mezi mladými lidmi. Živý zájem je o současné ekonomické problémy. V popředí pozornosti jsou otázky vědeckotechnického rozvoje, který mnohde zaostává. Kritizovány jsou nedostatky v řídicí sféře výroby, které brzdí iniciativu lidí a zhoršují plnění plánovaných úkolů. V těch podnicích, kde se plán neplní, vyslovují mladí lidé pochybnosti o jeho reálnosti. U některých dosud přetrvává nepochopení posledních úprav maloobchodních cen.

Posuzována je činnost prostředků masového informačního působení, přičemž je zájem soustředěn na pořady televize To nechce klid a Klub mladých. Je vyslovována nespokojenost s tím, že v nich jsou ukazovány problémy bez východisek a cest, jak je řešit. Při malých zkušenostech mládeže nevede takový postup k růstu autority strany mezi mládeží. Záporně působí na mladé lidi také ilegální odchody známých osob do kapitalistických států, jako např. tenistky Strachonové, která byla zařazena do střediska vrcholového sportu a požívala všechny z toho plynoucí výhody.

V Severomoravském kraji jsou rezervy ve využívání volného času, zejména v průmyslových závodech /kulturní a sportovní činnost/. Nedaří se rovněž přenést její těžiště do místa bydliště a velkých sídlišť. Struktura svazácké organizace v tomto kraji neodpovídá charakteru kraje. V SSM je organizováno jen 24,2 % dělníků, 32 % zemědělců, 58 % učňů, 83 % studentů středních škol a 94 % vysokoškoláků.

V Praze se upozorňuje na nedostatek kapacity ve vysokoškolských kolejích. Jsou případy, kdy na pokojích spí šest až osm studentů a na pět tisíc studentů připadá jeden lékař.

Uvedené příklady svědčí také o tom, jak na to upozornili někteří instruktoři ÚV KSČ, že je dost takových mladých lidí, kteří se nedovedou správně orientovat v politickém dění, nebo nejsou ochotni udělat víc než je jejich občanskou a pracovní povinností. Potvrzuje to nízkou úroveň ideově-výchovného působení SSM na mladé lidi.

Pro akceschopnost základních organizací SSM a názorovou hladinu svazáků má velký význam řízení vyššími svazovými orgány. V některých krajích, např. v Jihočeském a Bratislavě není zajištěn pravidelný osobní styk OV SSM se základními organizacemi. V Praze došlo v tomto směru ke zlepšení teprve v poslední době - po zasedání MěV KSČ. Zatím se neuplatňuje v potřebné míře diferencovaný přístup OV SSM k ZO SSM. Objevují se stížnosti, že na všech stupních řízení je osobní styk nahrazován pokyny a směrnici. Kritizováno je neúměrné narůstání požadovaných obsáhlých zpráv a hlášení.

Funkcionáři severomoravského KV SSM poukazují na nízkou politickou a organizační úroveň mnohých řadových pracovníků ÚV SSM. Úroveň některých je taková, že by nedovedli poradit a pomoci ani na OV SSM. Upozorňují na to, že jsou velké rozdíly ve schopnostech a kvalifikaci vedoucích pracovníků ÚV SSM a jeho aparátu.

V Severomoravském kraji vypracovává KV SSM roční plány práce. K plnému uplatnění záměrů však nemají potřebnou pomoc z ÚV SSM. Ta se projevuje pouze v tom, že zástupci ÚV SSM se zúčastňují plenárních zasedání, na nichž se plán projednává, místo toho, aby poradili při jeho tvorbě. Při praktickém naplňování plánu dochází k tomu, že jsou zabezpečovány jednotlivé akce, které se stávají hlavními, zatímco celková činnost, s níž se počítá, ustupuje do pozadí. V Západoslovenském KV SZM existuje názor, že kraje jsou hodnoceny podle včasného posílání zpráv a hlášení, zajištění požadovaných počtů posluchačů do škol a nikoliv podle obsahu a kvality práce.

Projevuje se nedostatečná koordinace akcí mezi ÚV SSM v Praze a ÚV SZM v Bratislavě. Stává se, že po celostátní poradě je ke stejné problematice porada na ÚV SZM v Bratislavě. Považuje se to za zbytečnou duplicitu. Ve Středoslovenském kraji je upozorňováno na časově neúnosné uskutečňování dvou až tří denních porad, které se nepříznivě projevují v řídicí práci KV SZM.

V mnoha krajích je neuspokojivě plněna funkce instruktorů ÚV SSM. Příčiny spočívají v tom, že:

- pro některé kraje není tato funkce obsazena, takže jeden instruktor má pak na starosti více krajů. Tak je tomu například ve Východočeském a Západoslovenském kraji;
- instruktoři tráví mnoho času na zpracovávání různých materiálů na ÚV SSM místo toho, aby se věnovali práci ve svěřeném kraji;
- řada z nich dálkově studuje na vysoké škole, což má za následek značné časové zaneprázdnění a nezbývá mnoho času na vlastní práci ve svazáckých organizacích.

Při uplatňování vedoucí úlohy strany hrají důležitou úlohu komise pro práci s mládeží. Komise krajských a okresních výborů strany se podílejí na přípravě materiálů a stanovisek pro stranické orgány a na kontrole usnesení. Jsou významným nástrojem k řešení problémů spojených s výchovou mládeže. Jejich práci je však třeba dále zlepšovat. Např. v Západoslovenském kraji mají jejich jednání často jen kontrolní charakter. Schází vlastní, iniciativní přístup k řešení problémů mladých lidí. Zřídka dochází k tomu, aby navrhovaly stranickému orgánu řešení problémů, které zjistily, ověřily a prozkoumaly. Rezervy jsou také v práci komisí při CV KSČ, které mnohdy opomíjejí problematiku podílu společenských organizací a hospodářského vedení na výchově mladé generace. Bude jim proto třeba nadále poskytovat pomoc, hlavně výměnou zkušeností.

V současné době se stranické i svazácké orgány zabývají vypracováním plánů na rok 1980. Např. v Jihomoravském kraji je vypracováno Opatření KV SSM k realizaci a zaměření činnosti SSM a PO SSM v roce 1980. Rovněž se pracuje na návrhu plánu práce orgánů, rad a komisí na I. pololetí 1980. Na KV KSČ bude provedeno sladění těchto plánů s plány KV KSČ a krajských orgánů společenských organizací. V Jihočeském kraji se v zaměření činnosti na rok 1980 orientují svazáci na rozvoj pracovní iniciativy, prohloubení socialistické soutěže, novátorskou a zlepšovatelskou činnost a zdokonalování politickoorganizační a výchovné práce.